

Parallel sessie:

Opsporen en Behandelen van Tuberculose

(en andere mycobacteriele infecties)

Opsporen en Behandelen van TB en (andere mycobacteriele infecties)

Peter Bomans
Longarts

Casuïstiek voor iedereen

Wouter Arrazola de Onate
Medische Directeur VRGT

Epidemiologie van TB in België,
Vlaanderen en Antwerpen

Natalie Lorent
Longarts

Casuïstiek voor iedereen

Bouke De Jongh
Microbioloog

Multiresistente TB wereldwijd

R. S. Bikram, man van 37 jaar

Medische voorgeschiedenis:

Nepalese origine – sinds 2013 jaar België

ABUSUS:

- Ex ethyl (stop 4 jaar geleden ?)
- Ex drugsgebruiker – nu methadone: 40 mg
- Tot 1.5 jaar geleden heroïne gerookt ; nooit drugs IV ; sinds 1.5 j methadone
- Misbruik actifed - Misbruik bromazepam

HCV-HBV-HIV: negatief

R. S. Bikram, man van 37 jaar

Risicoprofiel :

Roken: actief tabagisme ongeveer een 15 tal per dag

Allergie: geen

Huisdieren: geen

Beroep: werkt in keuken als hulp

Woning: uit appartement gezet in juni, verblijft nu in plaats voor daklozen

Familiaal: geen

Sociaal: had vriendin, maar zijn uit elkaar. Wel vrienden waar hij bij terecht kan

R. S. Bikram, man van 37 jaar

Huidige Problematiek : augustus 2015

Verwarrende anamnese: was naar huisarts geweest omdat hij van zijn bromazepam verslaving vanaf wou. Heeft zich om de een of andere reden naar de spoed begeven voor een 'algemeen' onderzoek (waarom juist ??)

Maar:

Geen hoesten, geen vermageren (integendeel +4 kg) geen koorts, geen nachtzweeten, geen hemoptoe, geen moeheid, geen algemene malaise

R. S. Bikram, man van 37 jaar

Huidige Problematiek :

WHO tuberculosis country profile

Tuberculosis country profiles

Tuberculosis country profiles are generated automatically based on data reported by countries and which are held in WHO's global TB database. Countries can update information at any time via WHO's TB data collection system (or, for countries in the European region, via the ECDC - WHO/Europe Joint Surveillance system). Therefore data in country profiles may differ slightly from the data available at the time *Global Tuberculosis Report 2016* was written.

TB burden estimates and country-reported TB data

(available for all countries and territories asked to report TB data to WHO)

Country/territory:

Language: ☒ English ☐ Español ☐ Français ☐ Русский

Format: ☒ Web page ☐ PDF

[» View](#)

Nepal

Population 2015

29 million

Estimates of TB burden*, 2015	Number (thousands)	Rate (per 100 000 population)
Mortality (excludes HIV+TB)	5.6 (3.9–7.5)	20 (14–26)
Mortality (HIV+TB only)	0.5 (0.39–0.62)	1.7 (1.4–2.2)
Incidence (includes HIV+TB)	44 (39–50)	156 (137–176)
Incidence (HIV+TB only)	1.9 (1.5–2.4)	6.7 (5.3–8.4)
Incidence (MDR/RR-TB)**	1.5 (0.95–2.1)	5.3 (3.3–7.4)

Estimated TB incidence by age and sex (thousands)*, 2015			
	0–14 years	> 14 years	Total
Females	2.4 (1.4–3.4)	14 (9.5–18)	16 (11–22)
Males	2.9 (2–3.7)	25 (20–31)	28 (22–34)
Total	5.2 (4.1–6.4)	39 (38–43)	44 (39–50)

TB case notifications, 2015	
Total cases notified	34 323
Total new and relapse	33 199
- % tested with rapid diagnostics at time of diagnosis	14%
- % with known HIV status	7%
- % pulmonary	74%
- % bacteriologically confirmed among pulmonary	73%

Universal health coverage and social protection	
TB treatment coverage (notified/estimated incidence), 2015	75% (68–85)
TB patients facing catastrophic total costs	
TB case fatality ratio (estimated mortality/estimated incidence), 2015	0.14 (0.1–0.19)

TB/HIV care in new and relapse TB patients, 2015	
Number	(%)
Patients with known HIV-status who are HIV-positive	179 8%
- on antiretroviral therapy	133 74%

Drug-resistant TB care, 2015	
New cases	Previously treated cases
Estimated MDR/RR-TB cases among notified pulmonary TB cases	1 000 (670–1 400)
Estimated % of TB cases with MDR/RR-TB	2.2% (0.98–3.4)
% notified tested for rifampicin resistance	12%
MDR/RR-TB cases tested for resistance to second-line drugs	261
Laboratory-confirmed cases	MDR/RR-TB: 451, XDR-TB: 7
Patients started on treatment ****	MDR/RR-TB: 379, XDR-TB: 7

Treatment success rate and cohort size	
Success	Cohort
New and relapse cases registered in 2014	92% 34 764
Previously treated cases, excluding relapse, registered in 2014	87% 1 286
HIV-positive TB cases, all types, registered in 2014	73% 15
MDR/RR-TB cases started on second-line treatment in 2013	71% 257
XDR-TB cases started on second-line treatment in 2013	

TB preventive treatment, 2015	
% of HIV-positive people (newly enrolled in care) on preventive treatment	93%
% of children (aged < 5) household contacts of bacteriologically-confirmed TB cases on preventive treatment	

TB financing, 2016	
National TB budget (US\$ millions)	20
Funding source: 39% domestic, 31% international, 30% unfunded	

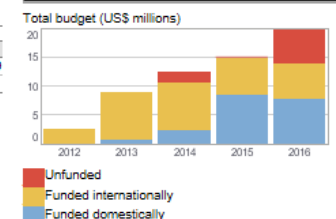
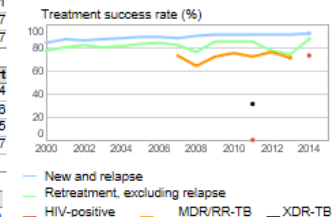
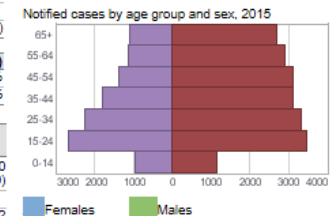
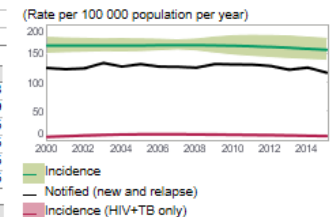
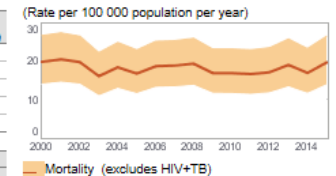
* Ranges represent uncertainty intervals

** MDR is TB resistant to rifampicin and isoniazid; RR is TB resistant to rifampicin

*** Includes cases with unknown previous TB treatment history

**** Includes patients diagnosed before 2015 and patients who were not laboratory-confirmed

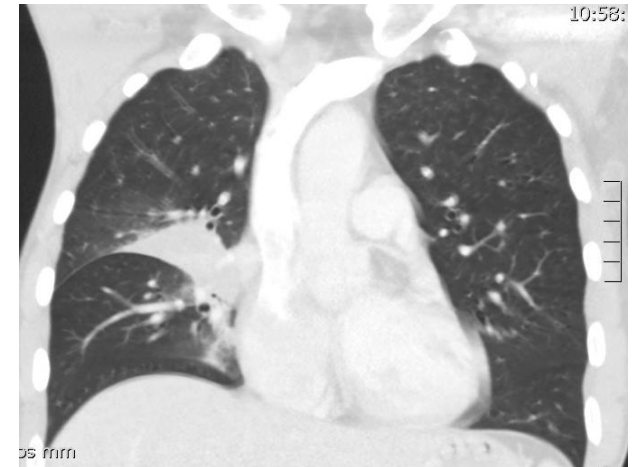
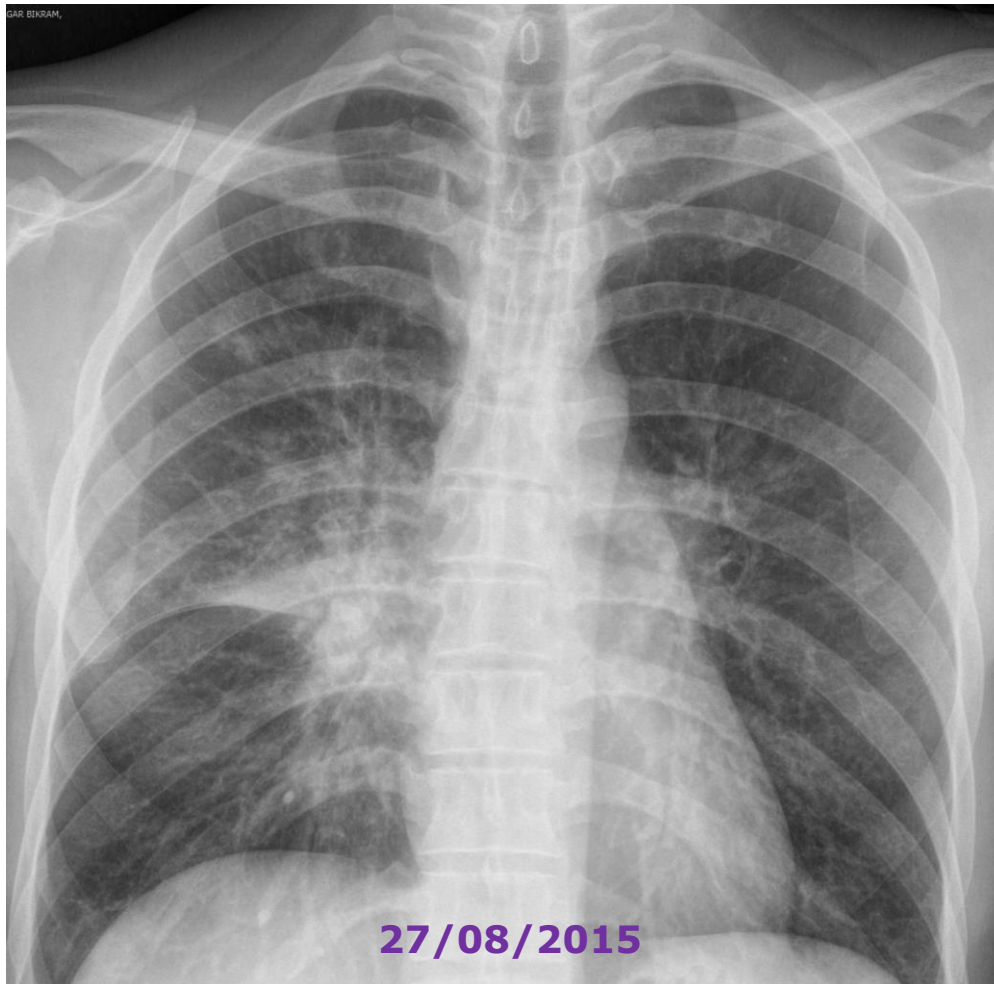
Tuberculosis profile

R. S. Bikram, man van 37 jaar

Radiologie

[illegible]

[illegible]

R. S. Bikram, man van 37 jaar

Microbiologie

DATUM	MEDIUM	AURAMINE	PCR	CULTUUR	kg	bemerkingen
31/08/2015	Aspiraats	-	-	Groei	73	DST/ S
31/08/2015	BAL	-	-	-		geneXpert: niet uitgevoerd
31/08/2015	Sputum	-		Groei		M tuberculosis
01/09/2015	Sputum	-		-		
04/09/2015	Aspiraats	-		Groei		
04/09/2015	EBUSklier	-		-		
28/10/2015						Start 2HRZE/4(7)HR
30/10/2015	Sputum	-		-		
12/11/2015					73	
10/12/2015	Sputum			-	81	Start HR 31/12/2015
28/01/2016	geen				86	
02/05/2016					84	Stop therapie
02/01/2017	geen				78	controle

R. S. Bikram, man van 37 jaar

Verder Verloop : oktober 2015

Medicatie wordt onder DOT toegediend (eerste 14 dagen)

Na een week bij patient:

zeer onrustig, wil niet meer blijven, gaat stoppen met die rot medicamenten, niemand begrijpt hem

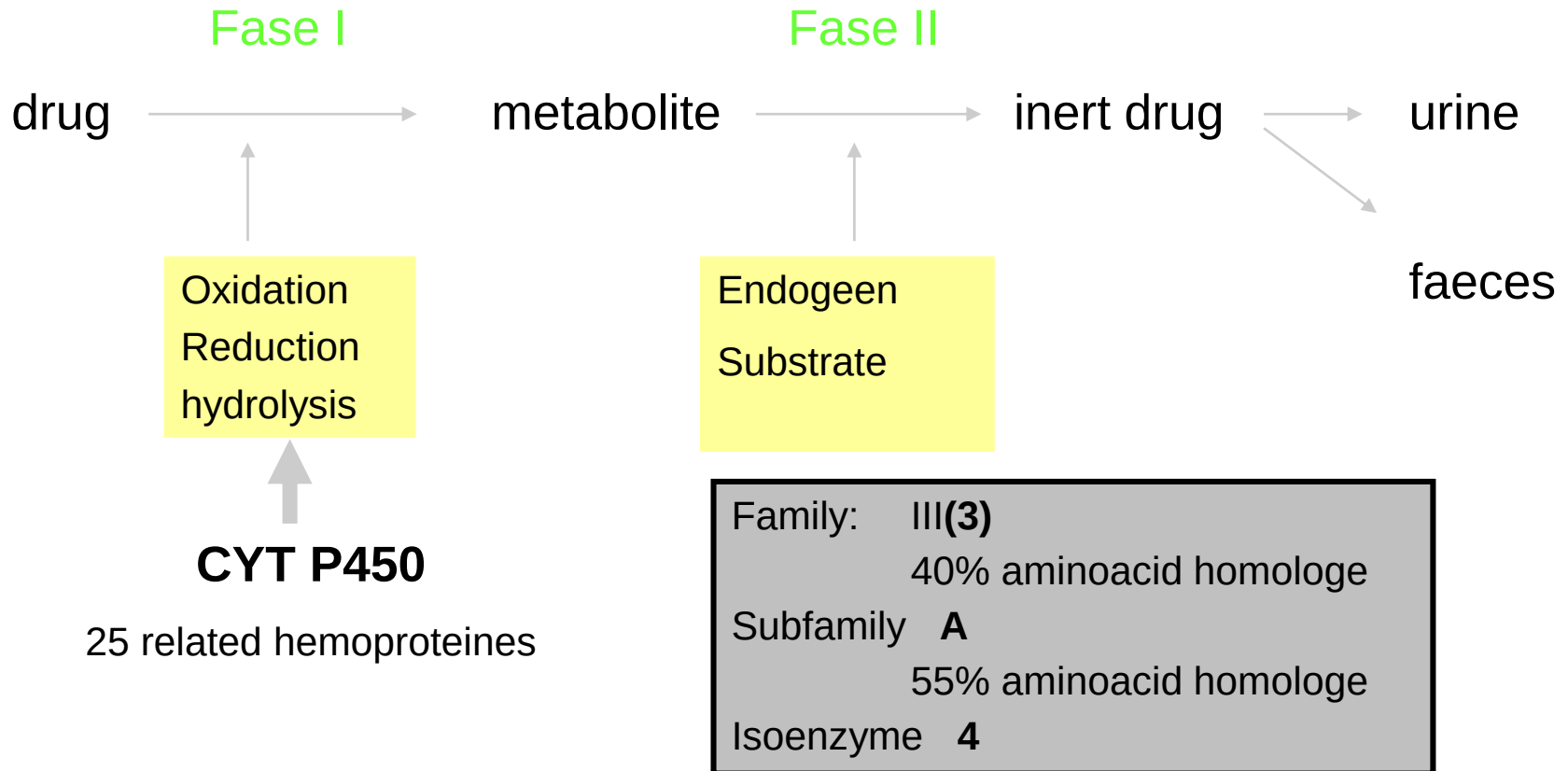
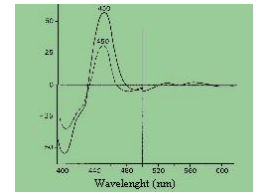
Na een week bij verpleging en artsen:

Vervelende patient, veel loeten, 'ambetanterik'

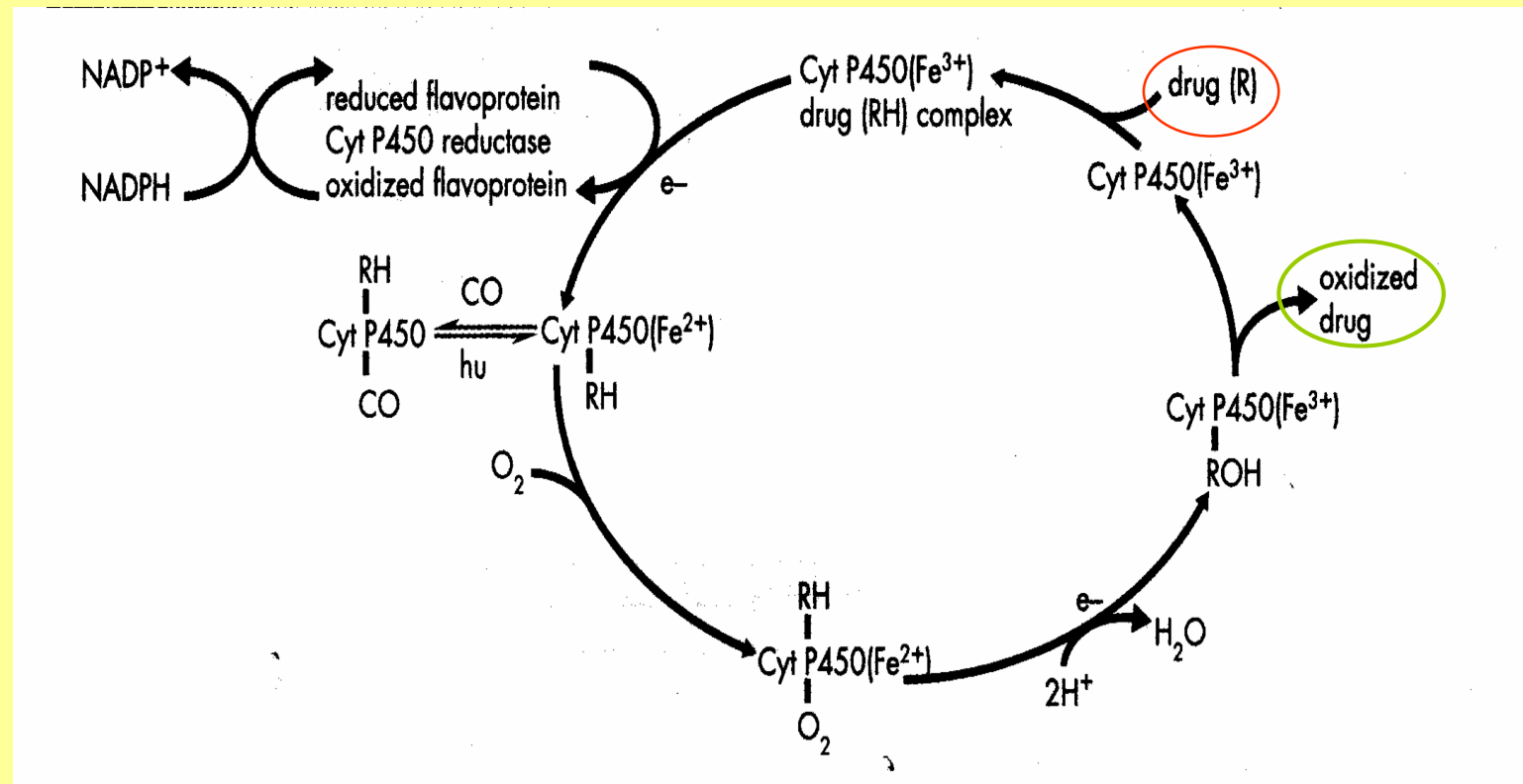
Omdat het TB is moeten we hem wel (proberen) hier te houden , anders...

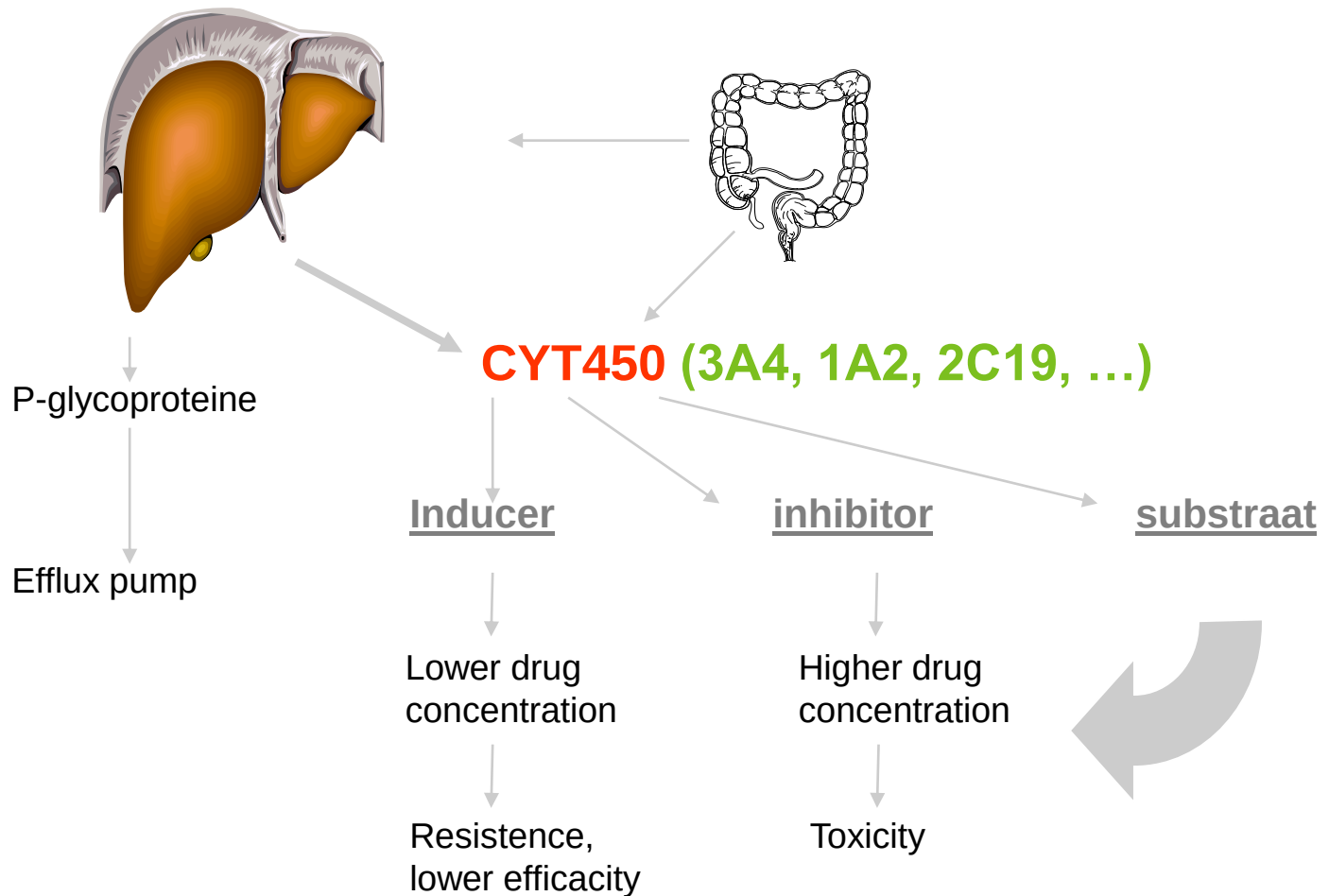
Drug-Drug interactions: CYT P450

Drug-Drug interactions: CYT P450

Drug-Drug interactions: CYT P450

Drug-Drug interacties: grootste Inducer: Rifampycine

CYP 3A4

Amiodarone
Amlodipine
Aripiprazole
Atorvastatin
Buspirone
Ciclosporin
Clarithromycin
Dexamethasone
Diazepam
Diltiazem
Domperidone
Erythromycin
Estradiol
Felodipine
Fentanyl
Finasteride
Hydrocortisone
Indinavir
Lercanidipine
Methadone
Nelfinavir
Nifedipine
Progesterone
Ritonavir
Saquinavir
Sildenafil
Simvastatin
Tacrolimus
Testosterone
Verapamil
R-Warfarin

CYP 2D6

Amitriptyline
Carvedilol
Chlorphenamine
Chlorpromazine
Clomipramine
Codeine
Dextromethorphan
Donepezil
Duloxetine
Fluoxetine
Haloperidol
Imipramine
Metoclopramide
Metoprolol
Ondansetron
Oxycodone
Paroxetine
Propranolol
Tamoxifen
Timolol
Tramadol
Venlafaxine

CYP 2C9

Celecoxib
Diazepam
Diclofenac
Fluoxetine
Fluvastatin
Glibenclamide
Glimepiride
Glipizide
Ibuprofen
Irbesartan
Losartan
Meloxicam
Naproxen
Phenytoin
S-Warfarin

CYP 2C19

Amitriptyline
Citalopram
Clopidogrel
Diazepam
Lansoprazole
Omeprazole
Pantoprazole
Proguanil
Propanolol
R-Warfarin

R. S. Bikram, man van 37 jaar

Microbiologie

DATUM	MEDIUM	AURAMINE	PCR	CULTUUR	kg	bemerkingen
31/08/2015	Aspiraats	-	-	Groei	73	DST/ S
31/08/2015	BAL	-	-	-		
31/08/2015	Sputum	-		Groei		M tuberculosis
01/09/2015	Sputum	-		-		
04/09/2015	Aspiraats	-		Groei		
04/09/2015	EBUSklier	-		-		
28/10/2015						Start HRZE
30/10/2015	Sputum	-		-		methadon 80 mg
12/11/2015					73	
10/12/2015	Sputum			-	81	Start HR 31/12/2015
28/01/2016	geen				86	
02/05/2016					84	Stop therapie: methadon afbouwen tot 40 mg
02/01/2017	geen				78	controle

Drug-Drug interacties: grootste Inducer: Rifampycine

CYP 3A4

Amiodarone
Amlodipine
Aripiprazole
Atorvastatin
Buspirone
Ciclosporin
Clarithromycin
Dexamethasone
Diazepam
Diltiazem
Domperidone
Erythromycin
Estradiol
Felodipine
Fentanyl
Finasteride
Hydrocortisone
Indinavir
Lercanidipine
Methadone
Nelfinavir
Nifedipine
Progesterone
Ritonavir
Saquinavir
Sildenafil
Simvastatin
Tacrolimus
Testosterone
Verapamil
R-Warfarin

CYP 2D6

Amitriptyline
Carvedilol
Chlorphenamine
Chlorpromazine
Clomipramine
Codeine
Dextromethorphan
Donepezil
Duloxetine
Fluoxetine
Haloperidol
Imipramine
Metoclopramide
Metoprolol
Ondansetron
Oxycodone
Paroxetine
Propranolol
Tamoxifen
Timolol
Tramadol
Venlafaxine

CYP 2C9

Celecoxib
Diazepam
Diclofenac
Fluoxetine
Fluvastatin
Glibenclamide
Glimepiride
Glipizide
Ibuprofen
Irbesartan
Losartan
Meloxicam
Naproxen
Phenytoin
S-Warfarin

CYP 2C19

Amitriptyline
Citalopram
Clopidogrel
Diazepam
Lansoprazole
Omeprazole
Pantoprazole
Proguanil
Propanolol
R-Warfarin

M. Milouda, vrouw van 31 jaar

Medische voorgeschiedenis:

Marokkaanse origine – sinds enkele maanden in België

2014: behandeling in Marokko voor TBC: 6 maanden therapie met 4 verschillende pillen initieel en nadien 2 verschillende

P0G1A0: 24 weken zwanger

Morocco

Population 2015

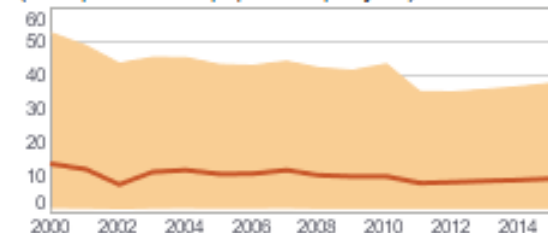
34 million

Estimates of TB burden*, 2015	Number (thousands)	Rate (per 100 000 population)
Mortality (excludes HIV+TB)	3.2 (0.043–13)	9.4 (0.13–37)
Mortality (HIV+TB only)	0.14 (0.044–0.3)	0.42 (0.13–0.88)
Incidence (includes HIV+TB)	37 (34–40)	107 (98–117)
Incidence (HIV+TB only)	0.79 (0.63–0.96)	2.3 (1.8–2.8)
Incidence (MDR/RR-TB)**	0.58 (0.32–0.84)	1.7 (0.93–2.4)

Drug-resistant TB care, 2015	New cases	Previously treated cases	Total number***
Estimated MDR/RR-TB cases among notified pulmonary TB cases			330 (200–460)
Estimated % of TB cases with MDR/RR-TB	1% (0.3–1.7)	8.7% (4.8–13)	
% notified tested for rifampicin resistance		15%	2 820
MDR/RR-TB cases tested for resistance to second-line drugs			40
Laboratory-confirmed cases		MDR/RR-TB: 164, XDR-TB: 6	
Patients started on treatment ****		MDR/RR-TB: 166, XDR-TB: 0	

Tuberculosis profile

(Rate per 100 000 population per year)

[WHO tuberculosis country profile](#)

M. Milouda, vrouw van 31 jaar

Medische voorgeschiedenis:

Marokkaanse origine – sinds enkele maanden in België

2014: behandeling in Marokko voor TBC: 6 maanden therapie met 4 verschillende pillen initieel en nadien 2 verschillende

P0G1A0: 24 weken zwanger

Profiel van de patiente:

Rookgedrag: afwezig, inclusief passief

Beroep: afwezig

Woonst: huis, geen macroscopische schimmelgroei

Dieren/vogels: afwezig

Hobby's: afwezig

Sociaal: recent getrouwd

M. Milouda, vrouw van 31 jaar

Huidige problematiek: juni 2016

Sinds enkel weken een licht productieve hoest met dyspnoe en af en toe piepende ademhaling

Longfunctie:

DATUM	ESW(abs)	ESW(%)	VC(abs)	VC(%)	Tiff	TLC(abs)	TLC(%)	DIco	kg
14/06/2016	2.59	78	2.87	75	90	4.51	84	89	63
Post	2.65	80							

Sputum onderzoek:

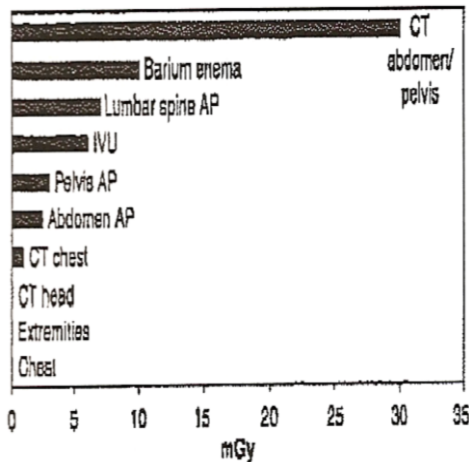

DATUM	MEDIUM	AURAMINE	PCR	CULTUUR	kg	bemerkingen
14/06/2016	Sputum	2+	+			geneXpert +/-S

M. Milouda, vrouw van 31 jaar

Radiologie: ?

'normale risico's' verbonden aan zwangerschap

- Risico op spontaan 'aangeboren' defecten: 3%
- Risico op spontane abortus: 15%
- Risico op vroeggeboorte en groei achterstand: 4%
- Risico op LE tijdens zwangerschap 5x hoger
  - > Mortaliteit 15 %

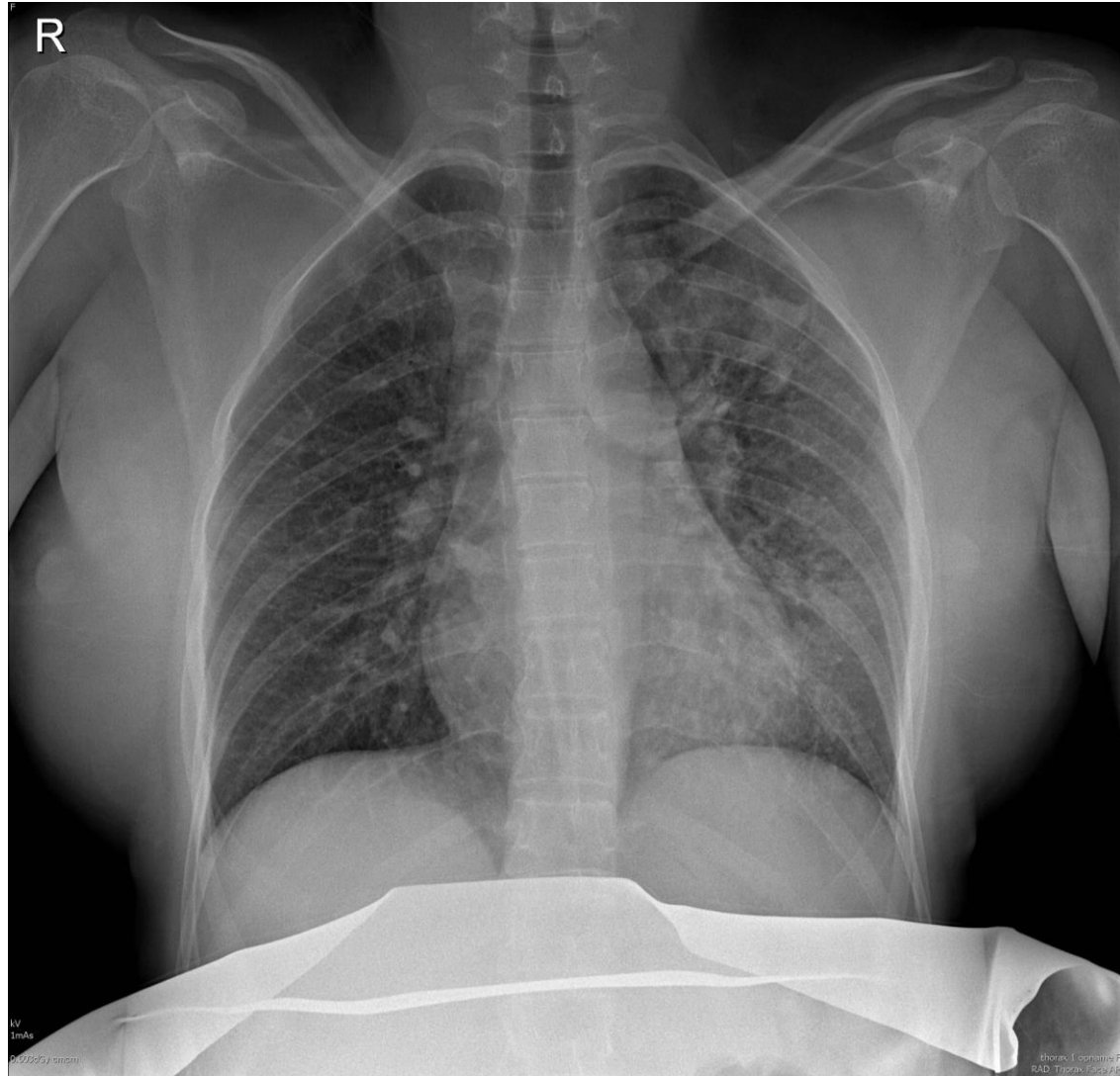
Bestraling:

- Verwaarloosbaar risico bij dosissen onder 0.05 Gy (5 rad)
- Verhoogd risico op malformatie vanaf 0.15 Gy
- 'natuurlijke' omgevingsradiatie van de foetus tijdens zwangerschap bedraagt 1 mGy
- Klassieke radiatie dosis (CXR) < 0.05 Gy
- contrast: transplacentair, FDA cat B (SK?)

M. Milouda, vrouw van 31 jaar

Radiologie:

M. Milouda, vrouw van 31 jaar

Tuberculose en zwangerschap:

Geen echt verhoogde incidentie van TBC tijdens zwangerschap
Maar: wel postpartum !

Miskent tuberculose – aspecifieke klachten-kan aanleiding geven tot congenitale tuberculose

Behandeling van tuberculose gaat zwangerschap niet beïnvloeden
Maar: wel verhoogd risico op bijwerkingen

Geen contra indicatie voor plaatsen van mantoux tijdens zwangerschap
Geen contraïndicatie voor behandeling van LTBI tijdens zwangerschap
Maar: wel verhoogd risico op bijwerkingen, dus uitstel postpartum te overwegen tenzij bij recente mantoux conversie (telkens actieve TBC uit te sluiten voor opstarten van behandeling!)

TBC infectie $\neq$ TBC ziekte

M. Milouda, vrouw van 31 jaar

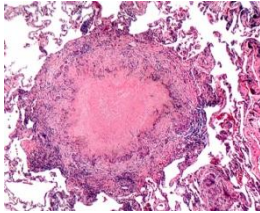
Behandeling van tuberculose:

Bij een niet-zwangere volwassen vrouw: HRZE

Bij een zwangere volwassen vrouw: HRZE: WHO

HR E: CDC/ATS/IDSA

(onvoldoende gepubliceerde data over teratogeniciteit van pyrizinamide)

Caverneuse TBC:
 $10^9 - 10^{11}$

INH: $10^5 - 10^6$

RMP: $10^7 - 10^8$

INH + RMP + (EMB)

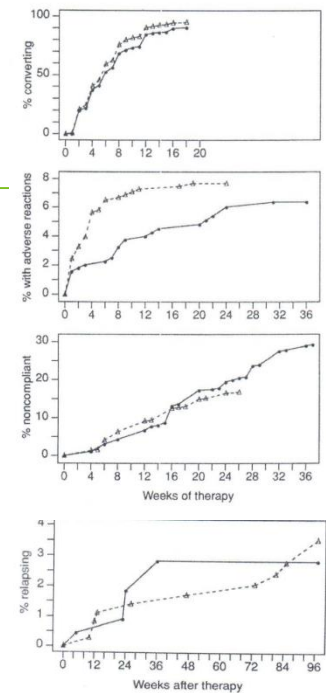
INH + RMP (+EMB) + PYZ

2 m	4 m
INH + RMP + PYZ	INH + RMP

=

INH + RMP + (EMB)

9 m
INH + RMP

TRIAL 21: Annals of internal
Medicine 112 (6) 397-406
1990

M. Milouda, vrouw van 31 jaar

Transmissie van TBC moeder-kind:

Verticale transmissie

Congentale TBC bestaat maar is zeer zeldzaam (< 400 gevallen)

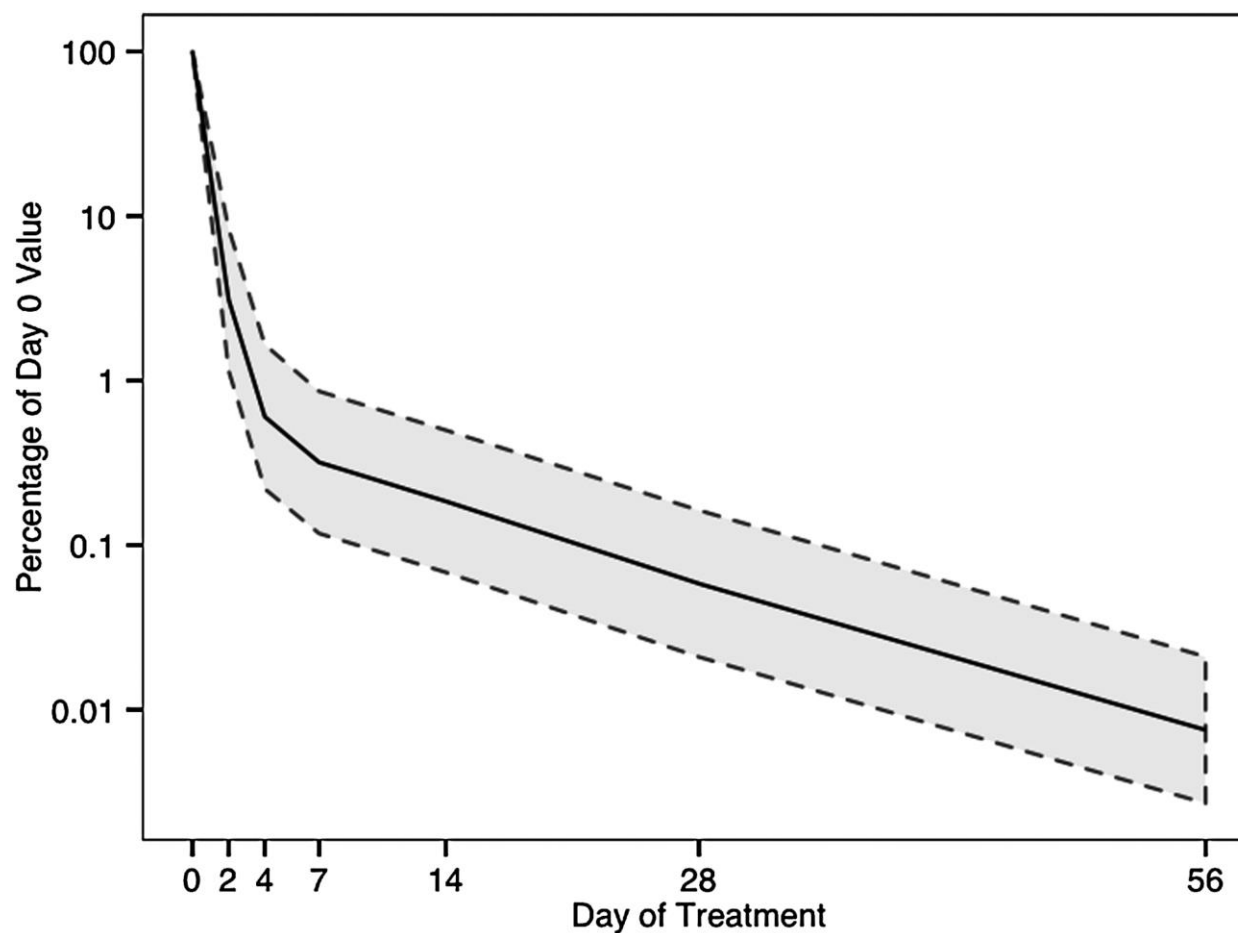
Horizontale transmissie

Postpartum blootstelling van neonatus:

Profylaxis (INH/H) enkel wanneer behandeling van de moeder nog geen 2 weken werd opgestart of wanneer behandeling meer dan 2 weken werd opgestart maar het sputum blijft nog steeds auramine positief (cultuur ?)

Masker enkel nodig wanneer er besmettingsgevaar is (zelfde maatregelen als bij niet-zwangere TBC patienten die uit isolatie mogen)

Beste besmettingspreventie: BEHANDELEN !

From: Transcriptional Adaptation of Drug-tolerant *Mycobacterium tuberculosis* During Treatment of Human Tuberculosis

J Infect Dis. 2015;212(6):990-998. doi:10.1093/infdis/jiv149

J Infect Dis | © The Author 2015. Published by Oxford University Press on behalf of the Infectious Diseases Society of America.

All rights reserved. For Permissions, please e-mail: journals.permissions@oup.com.

M. Milouda, vrouw van 31 jaar

Transmissie van TBC moeder-kind:

Verticale transmissie

Congentale TBC bestaat maar is zeer zeldzaam (< 400 gevallen)

Horizontale transmissie

Postpartum blootstelling van neonatus:

Profylaxis (INH/H) enkel wanneer behandeling van de moeder nog geen 2 weken werd opgestart of wanneer behandeling meer dan 2 weken werd opgestart maar het sputum blijft nog steeds auramine positief (cultuur ?)

Masker enkel nodig wanneer er besmettingsgevaar is (zelfde maatregelen als bij niet-zwangere TBC patienten die uit isolatie mogen)

Borstvoeding:

Geen transmissie van TBC, wel van INH maar onvoldoende voor effect:
Beste pyridoxine aan de baby

M. Milouda, vrouw van 31 jaar

Microbiologie

DATUM	MEDIUM	AURAMINE	PCR	CULTUUR	kg	bemerkingen
14/06/2016	Sputum	2+	+	groei	59	geneXpert +/-S Start HRE
17/06/2016	Sputum	4+		groei		DST: S
18/06/2016	Sputum	4+		groei		
19/06/2016	Sputum	4+		groei		
20/06/2016	Sputum	4+		groei		
29/06/2016	inductie	4+		groei	62.5	
13/07/2016	Inductie	niets			64	
14/07/2016	Sputum	3+		groei		
10/08/2016	sputum	-		-	65	
07/09/2016	sputum	-		-	67	Stop EMB op 14/09/2016
05/10/2016	inductie				69	
09/11/2016	Geboorte van een jongen: 51 cm 3,4 kg placenta onderzocht ?					
21/12/2016	inductie	niets			62	Post partum
15/03/2017	inductie	Geen sputum			61.3	Stop medicatie
02/08/2017	-				63.5	CT thorax

M. Milouda, vrouw van 31 jaar

Radiologie post partum

